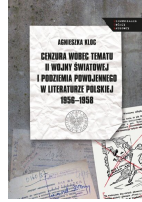

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/54481,Cenzura-wobec-tematu-II-wojny-swiatowej-i-podziemia-powojennego-w-literaturze-po.html>
2022-07-07, 19:30

Cenzura wobec tematu II wojny światowej i podziemia powojennego w literaturze polskiej 1956-1958

Agnieszka Kloc, *Cenzura wobec tematu II wojny światowej i podziemia powojennego w literaturze polskiej 1956-1958*, Warszawa 2018, 384 s., ISBN: 978-83-8098-418-9

Niniejsza książka składa się z pięciu rozdziałów ułożonych w sposób tematyczny. Każdy podrozdział został podzielony na dwie części: w pierwszej przeanalizowano dzieła literackie, w drugiej analogicznym badaniom zostały poddane pamiętniki, wspomnienia, reportaże i dzienniki.

W rozdziale I (Przemiany w latach 1956–1958) została przedstawiona specyficzna sytuacja polityczna, społeczna i kulturalna w Polsce w dobie względnej liberalizacji systemu politycznego. Rozdział II (Cenzura wobec obrazu walki Polaków z Niemcami) otwiera część pracy zawierającą szczegółową analizę porównawczą tekstów. Ukazano tu stosunek cenzury do utworów podejmujących tematy kampanii polskiej 1939 r. w kontekście wojny z III Rzeszą, Polskiego Państwa Podziemnego oraz powstania warszawskiego. Rozdział III (Cenzura wobec obrazu totalitaryzmu radzieckiego i relacji polsko-radzieckich) został poświęcony zagadnieniu cenzurowania kwestii najbardziej drażliwych z perspektywy władzy – dotyczących tzw. problemu radzieckiego. W tej części pracy prześledzono proces kontroli tekstów, w których autorzy nawiązywali do agresji wojsk radzieckich na Polskę w 1939 r., włączenia Kresów Wschodnich RP do Związku Radzieckiego, zbrodni katyńskiej, zesłań Polaków w głąb ZSRR lub pisali o Armii Czerwonej w sposób odmienny, niż nakazywała propaganda. W IV rozdziale (Cenzura wobec obrazu wojny na świecie) pokazano dokonywane przez cenzurę modyfikacje obrazu Armii Polskiej walczącej na Zachodzie, a także Armii Andersa ewakuowanej z ZSRR. Dla przeciwwagi zbadano również stosunek cenzury do opisów Wojska Polskiego nadchodzącego wraz z Armią Czerwoną ze wschodu. Ponadto zaprezentowano obraz wojny w Europie i na świecie, jednak już bez udziału polskich żołnierzy jako centralnych bohaterów uczestniczących w działaniach wojennych. W ostatnim rozdziale (Cenzura wobec obrazu podziemia powojennego) przeanalizowano zagadnienie cenzorskich manipulacji w kreowanym przez autorów obrazie podziemia niepodległościowego na ziemiach polskich. Dodatkowo, jako materiał porównawczy, został uwzględniony stosunek cenzury do Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów oraz Ukraińskiej Powstańczej Armii.

Seria DZIENNIKARZE – TWÓRCY – NAUKOWCY podejmuje niezwykle interesujący temat funkcjonowania wymienionych środowisk w systemie totalitarnym.

Publikacja w ramach centralnego projektu badawczego IPN „Władze PRL wobec środowisk twórczych, dziennikarskich i naukowych”.

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI – Cenzura wobec tematu II wojny światowej i podziemia powojennego w literaturze polskiej 1956-1958 \(pdf, 123.19 KB\) 16.07.2018 10:00](#)

Gdzie kupić publikacje: